

скористатися SEO оптимізацією. Проте швидкого результату вона не дасть. Також можна застосувати гостьовий блог, контент-маркетинг та просування порталу через соціальні сторінки. Проте якщо є кошти, які можна вкласти в просування інтернет-видання, тоді варто скористатися рекламою.

Інформаційний портал – ресурс за допомогою якого, можна шукати, аналізувати та укомплектовувати інформацію, даючи можливість читачам бути в курсі всіх новин. Проте, аби видання було успішним та популярним слід створювати його, опираючись на концепцію створення інтернет-ресурсів.

Література:

1. Афанасьєва (Горська) К. О. Дефініція терміну «користувацький контент»: проблеми тлумачення у мас-медійній комунікації. *Українське журналістикознавство*. 2014. Вип. 15.
2. Демченко В. Д. Телевізійна журналістика в умовах інформаційного суспільства (структурно-функціональні трансформації). Дніпропетровськ : Адверта, 2014. 170 с.
3. Роджерс Еверетт М. Дифузія інновацій. Київ, 2009. 502 с.

«1937» – КНИГА ПРО РЕЗОНАНСНЕ ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ ПРОЄКТУ «СХЕМИ: КОРУПЦІЯ В ДЕТАЛЯХ»

Ципердюк І. М.

*кандидат філологічних наук,
викладач кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
Університету Короля Данила
м. Івано-Франківськ, Україна*

Журналістські розслідування в Україні традиційно привертають увагу численної аудиторії. У країні, що пришвидшеним темпом проходить етапи державотворення, а з 2014 року зазнає російської військової агресії, медійники постійно порушують гострі теми, які мають значний суспільний резонанс.

Чи не найавторитетнішим з-посеред численних вітчизняних редакцій журналістських розслідувань є проект української редакції радіо «Свобода» «Схеми: корупція в деталях», якому в липні 2022 року виповнилося вісім років.

Одним з основних фігурантів журналістських розслідувань проекту «Схеми: корупція в деталях» є відомий проросійський політик, олігарх Віктор Медведчук. Його включено до санкційних списків РНБО, щодо В. Медведчука ведеться провадження в щонайменше дев'яти кримінальних справах (згідно з інформацією аналітичної платформи «Слово і діло») [2].

Максим Савчук, журналіст української редакції радіо «Свобода», співробітник проекту «Схеми: корупція в деталях» упродовж трьох років займався розслідуванням політичного та бізнес-шляху В. Медведчука. Результатом цієї клопіткої роботи стала книга «1937», у якій чи не вперше в українській журналістиці детально описано особливості та численні подробиці тривалого розслідування діяльності проросійського політика найвищого рівня, що зрадив батьківщину і створив численні корупційні схеми для власного збагачення: «Історія Медведчука – це “історія про непокаране зло, і зараз маємо шанс дізнатись його правдиву історію, якщо зберуть достовірні факти”»[3].

Автор передмови до книги, авторитетний журналіст Андрій Куликов наголошує на надзвичайній важливості для українського суспільства оприлюднення такої резонансної інформації в період остаточного утвердження державності та національного самоусвідомлення: «...книжка не про Віктора Медведчука. Вона про нас: і про тих, хто не боїться відповідальності, і про тих, хто відповідальності жахається; і про тих, хто відповідальності боїться, та все ж бере її на себе, попри небезпеки, які така відповідальність таїть» [5, с. 12].

Професійна та громадянська відповідальність М. Савчука спонукала його впродовж трьох років вести складне та ризиковане журналістське розслідування щодо одіозного проросійського олігарха та політика, кума Президента Росії Володимира Путіна.

У минулому В. Медведчук уже був «героєм» окремої книги. 2001 року політик і публіцист Дмитро Чобіт опублікував резонансне дослідження «Нарцис. Штрихи до політичного портрета Віктора Медведчука». Як наслідок, він отримав судовий позов з боку головного фігуранта своєї книги. В. Медведчук вимагав визнання 99 фактів, наведених у книзі, такими, що не відповідають дійсності та ганьблять його честь, гідність та ділову репутацію. Печерський суд став на бік позивача і зобов'язав видавців спростувати опубліковану інформацію і виплатити позивачеві грошову компенсацію. Д. Чобіт оскаржив цей вирок у Верховному Суді України, який аж 4 липня 2007 року відхилив усі вимоги позивача. Цей тривалий процес засвідчив, що В. Медведчук готовий виснажувати багатолітніми судовими позовами кожного, хто візьметься за дослідження його діяльності. М. Савчук, безсумнівно, знаючи ці факти і реально оцінюючи загрозу судових позовів, під час

презентації книги наголосив: «Перед публікацією юристи оцінили написане, щоб уникнути ризиків, зокрема щодо судового позову, до того ж, у книзі є всі посилання» [3].

Книга «1937» також яскраво демонструє, що М. Савчукові вдалося дотриматися чітких правил, як це вимагається під час проведення журналістського розслідування: «Журналістське розслідування визначається як стаття або серія статей, що базуються на оригінальній роботі журналіста, а не тільки на витоку або зливі інформації з офіційних або неофіційних джерел. Розслідування описує весь спектр системної проблеми, а не окремих інцидент, що стосується однієї людини, розкриває складні соціальні теми, корупцію, порушення закону і зловживання владою та інформацію, раніше з різних причин невідому суспільству або яку навмисно приховують» [1, с. 6].

М. Савчук, провівши ретельне, багаторічне журналістське розслідування, зумів значно швидше за офіційну владу виявити численні корупційні схеми, які створив В. Медведчук. У книзі детально описано, як, користуючись сприянням з боку керівництва Росії, він отримав у користування гігантський нафтовий бізнес у цій країні, а також газовий – в окупованому Криму. Це дало змогу В. Медведчукові фінансувати антиукраїнські політичні сили всередині держави, сприяти приходу росіян на українську землю.

Багато годин, проведених у редакції за вивченням найрізноманітніших реєстрів, де фігурують закамфльовані фірми, записані на дружину В. Медведчука – Оксану Марченко, проаналізована спільна тіньова діяльність з партнером по фракції ОПЗЖ і не менш одіозним проросійським політиком Тарасом Козаком, постійна скрупульозна перевірка отриманих даних, нові ідеї та версії, журналістська інтуїція й години очікування на об'єкт розслідування біля дверей Верховної Ради, щоби мати надію отримати коментар бодай із кількох слів – усе це детально описано в книзі «1937». Автор книги, акцентуючи на масштабності та практичній ефективності журналістського розслідування щодо В. Медведчука, яке велося українською редакцією радіо «Свобода», зауважує: «Я спеціально поррахував: протягом трьох років на сайті “Радіо Свобода” опубліковано понад два десятки моїх матеріалів, що стосуються Віктора Медведчука, його оточення та бізнесу. З них більшість – це відеорозслідування, які вийшли в ефірі програми “Схеми: корупція в деталях”, де я працюю з 2014 року. Одне з цих розслідувань – серед причин запровадження проти політика українських санкцій (скажімо так: на моє глибоке переконання). Ще одне розслідування лягло в доказову базу кримінального провадження проти Віктора Медведчука за державну зраду...» [5, с. 20–21].

Демонстрація журналістської «кухні» проєкту «Схеми: корупція в деталях» української редакції радіо «Свобода», розмови з колегами та їхні поради, іронія в доречних ситуаціях роблять книгу М. Савчука легкою для прочитання, незважаючи на надзвичайну важливість та складність висвітлюваної теми. Адже В. Медведчук, нагадаємо, залишається найвідомішим фігурантом санкційних списків РНБО і відповідно «чільним» колаборантом, що перебуває зараз під українським слідством [6].

М. Савчук підкреслює, що в книзі «1937» він хотів показати, «як вдалося встановлювати, здавалося б, шокуючі факти в шокуюче елементарний спосіб, і про те, через які труднощі доводилося проходити команді розслідувачів» [5, с. 21]. І врешті, саме ці журналістські розслідування стали однією з вагомих причин, яка спонукала українську владу розпочати кримінальні провадження проти одіозного проросійського політика, який роками відверто й безкарно вів діяльність, спрямовану на руйнування української державності.

Вітчизняна медійна спільнота 2021 року відзначила розслідування проєкту «Схеми: корупція в деталях» української редакції радіо «Свобода» про В. Медведчука головною нагородою Національного конкурсу журналістських розслідувань [4]. Його було визнано найкращим журналістським розслідуванням року, яке згодом лягло в основу книжки М. Савчука «1937».

Зараз відвертий українофоб, проросійський політик, зрадник України В. Медведчук перебуває в ув'язненні, під слідством. Упродовж десятиліть його ім'я було синонімом безкарності та всездозволеності. В. Медведчук постійно демонстрував, що він перебуває понад законом, і показово зневажав українське суспільство. Російська війна проти України внесла свої корективи в долю одіозного політика, який упродовж усього життя допомагав ворогові нищити все, що пов'язано з українством. Журналіст М. Савчук, на нашу думку, зробив надзвичайно вагомий внесок у припинення цього злочинного шляху. Підсумком його тривалого журналістського розслідування й стала книга з промовистою назвою «1937» – рік найстрашніших сталінських репресій щодо України, число, яке обрав номером свого броньованого авто В. Медведчук.

Література:

1. Бель Б., Бурмагін О., Патора Т., Хоменок О. Посібник з журналістських розслідувань. Теорія та практика. Київ : «Друкарня Бізнес-поліграф», 2013. 190 с.

2. Державна зрада і сприяння тероризму: у яких кримінальних провадженнях фігурує Медведчук [Електронний ресурс]. URL:

<https://www.slovoidilo.ua/2021/10/22/infografika/polityka/derzhavna-zrada-spruyannya-teroryzmu-yakux-kryminalnyx-provadhennyax-fihuruyemedvedchuk> (дата звернення: 07.09.2022).

3. «Історія про непокаране зло»: у Львові журналіст Радіо Свобода презентував книгу про Медведчука [Електронний ресурс]. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-lviv-prezentatsiia-knyha-pro-medvedchuka/31964259.html> (дата звернення: 07.09.2022).

4. Розслідування «Схем» про Медведчука отримало головну нагороду Національного конкурсу журналістських розслідувань [Електронний ресурс]. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-skhemy-peremoha-konkurs/31443744.html> (дата звернення: 15.09.2022).

5. Савчук М. 1937. Київ : Yakaboo Publishing, 2022. 224 с.

Савчук М. Як Україна конфіскує активи посібників Путіна? «Кейс» Медведчука [Електронний ресурс]. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/skhemy-konfiskatsiya-kolaboranty/31934821.html> (дата звернення: 14.09.2022).